

Bryssel den 16.7.2015
COM(2015) 343 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET
OM GARANTIFONDENS STÄLLNING OCH FÖRVALTNING 2014

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Fondens finansiella ställning per den 31 december 2014	4
2.1.	Fondens kapitalrörelser	4
2.2.	Avsevärda transaktioner	5
2.3.	Avsevärda transaktioner efter rapporteringsdagen	6
2.4.	Årsredovisning	6
2.4.1.	Grund för utarbetandet	6
2.4.2.	Fondens bokslut före konsolidering per den 31 december 2014	6
3.	Betalningar till eller ur fonden	8
3.1.	Rättslig grund för betalningar till fonden från den allmänna budgeten	8
3.2.	Betalningar till eller ur den allmänna budgeten under budgetåret	9
3.2.1.	Avsättning till fonden	9
3.2.2.	Ränta på placeringar av fondens likvida medel	9
3.2.3.	Intäkter från finansiella transaktioner	10
3.2.4.	Intäkter och kostnader från löpande verksamhet	11
4.	Fondens skulder	11
4.1.	Inställda betalningar	11
4.2.	Ersättning till EIB	11

1. INLEDNING

Genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 av den 25 maj 2009¹ (kodifierad version) upprättades en garantifond för åtgärder avseende tredjeland (nedan kallad *fonden*) för att betala EU:s borgenärer i de fall mottagaren av ett lån som beviljats eller garanterats av EU inte fullgör sina skyldigheter. Enligt artikel 7 i förordningen har kommissionen överlämnat den ekonomiska förvaltningen av fonden till Europeiska investeringsbanken (EIB) på grundval av ett avtal som gemenskapen slöt med Europeiska investeringsbanken (EIB) den 23 november 1994 i Bryssel och den 25 november 1994 i Luxemburg (nedan kallat *avtalet*), och som därefter ändrats den 17/23 september 1996, den 8 maj 2002, den 25 februari 2008, den 20 oktober 2010 och den 9 november 2010.

I artikel 8 i förordningen fastställs att kommissionen senast den 31 maj påföljande räkenskapsår ska överlämna en årsrapport till Europaparlamentet, rådet och revisionsrätten om fondens ställning och förvaltning under föregående räkenskapsår.

Denna rapport och kommissionens arbetsdokument innehåller denna information. I enlighet med avtalet är rapporten baserad på uppgifter från EIB.

¹ EUT L 145, 10.6.2009, s. 10.

2. FONDENS FINANSIELLA STÄLLNING PER DEN 31 DECEMBER 2014

Fondens finansiella ställning är summan av alla kapitalrörelser sedan fonden inrättades 1994.

2.1. Fondens kapitalrörelser

Fondens tillgångar uppgick till 2 137 753 047,57 euro (se bilagan till arbetsdokumentet: EIB:s redogörelse för fondens finansiella ställning den 31 december 2014). Nedan visas de sammanlagda kapitalrörelserna sedan fonden upprättades:

Garantifonden	Belopp per den 31.12.2014	Belopp per den 31.12.2013	Förändring
Bidrag från budgeten till fonden	3 743 236 312,00	3 598 826 794,00	144 409 518,00
Balanserade nettoresultat från tidigare räkenskapsår	908 051 618,54	878 284 248,11	29 767 370,43
Återvinning av fondens utbetalningar för uteblivna betalningar	578 854 353,78	578 854 353,78	-
Övriga skulder (inklusive anspråk på ännu inte utbetalda garantier samt EIB:s administrativa avgifter)	23 084 839,03	23 066 612,47	18 226,56
Straffavgifter för sena återbetalningar (under 2002)	5 090 662,91	5 090 662,91	—
Åberopande av fondens medel (inklusive anspråk på ännu inte utbetalade garantier)	-644 939 881,42	-584 704 389,46	-60 235 491,96
Gradvisa återbetalningar till budgeten (inklusive extraordinära återbetalningar till budgeten till följd av anslutningen av nya medlemsstater)	-2 531 726 712,72	-2 531 726 712,72	-
Justering av portföljvärdet i enlighet med IFRS	56 101 855,45	36 665 073,82	19 436 781,63

Fondens bokföringsvärde	2 137 753 047,57	2 004 356 642,91	133 396 404,66
--------------------------------	-------------------------	-------------------------	-----------------------

Fondens bokföringsvärde ökade med cirka 133 miljoner euro under 2014. Detta beror på följande:

Ökning

- Bidraget från budgeten (avsättningsbeloppet) på 144,4 miljoner euro för att justera fonden till målbeloppet på 9 %.
- Nettointäkterna från finansiella transaktioner uppgick till 30 miljoner euro.
- Portföljvärdet ökade med 19 miljoner euro till följd av anpassningen av dess värde till marknadsvärdering.

Minskning

- Finansiering från fonden för att täcka inställda betalningar från Syrien till ett totalt belopp på 60 miljoner euro, varav 22 miljoner euro ännu inte hade betalats ut den 31 december 2014 (övriga skulder).

2.2. Avsevärda transaktioner

- (1) Sedan november 2011 har EIB ställts inför försenade återbetalningar av Syriens statliga lån. I enlighet med garantiavtalet mellan EU och EIB har EIB därför tagit fonden i anspråk 21 gånger till och med den 31 december 2014 till ett belopp på totalt 165 miljoner euro (se punkt 4.1 Inställda betalningar).
- (2) I februari 2014 beräknades bidraget från budgeten till fonden i enlighet med artiklarna 3 och 5 i förordningen:

I artikel 3 i förordningen² föreskrivs att fondens tillgångar ska uppgå till ett målbelopp som fastställs till 9 % av gemenskapens samlade åtagande, dvs. såväl kapitalbelopp som upplupen ränta, i samband med varje enskild transaktion.

Enligt artikel 5 i förordningen ska det belopp som ska överföras från budgeten till fonden år n+1 beräknas på grundval av skillnaden mellan målbeloppet och värdet på fondens nettotillgångar i slutet av år n-1, beräknade i början av år n.

För att justera fonden till 9 % av det samlade åtagandet avsattes i 2015 års budget 144,4 miljoner euro till fonden. Den 31 december 2013 var målbeloppet 2 124,8 miljoner euro, vilket motsvarar 9 % av de totala utestående garanterade transaktionerna (23 609 miljoner euro). Skillnaden mellan målbeloppet och fondens nettotillgångar på 1 980,4 miljoner euro uppgick den 31 december 2013 till 144,4 miljoner euro.

² Enligt förordningen ska fondens garantier för transaktioner med anslutningsländer fortsätta att omfattas av EU:s garantier efter anslutningsdagen. Från den dagen upphör de emellertid att vara externa EU-åtgärder och omfattas direkt av Europeiska unionens allmänna budget, i stället för av fonden.

Under 2015 begärdes det beloppet som avsättning för fonden, vilket godkändes av rådet och Europaparlamentet i november 2014 som en del av godkännandet av 2015 års budget. Beloppet erkändes därefter som ett tillgodohavande för fonden från budgeten.

- (3) I februari 2014 överfördes ett belopp på 58,43 miljoner euro från budgeten till fonden, vilket motsvarar avsättningsbeloppet för 2014 (för närmare uppgifter se punkt 3.2.1 Avsättning till fonden).

2.3. Avsevärda transaktioner efter rapporteringsdagen

I februari 2015 överfördes 144,4 miljoner euro från budgeten till fonden, vilket motsvarar avsättningarna för 2015.

2.4. Årsredovisning

2.4.1. Grund för utarbetandet

Fondens finansiella bokslut (samt fondens bokslut före konsolidering) har sammanställts i enlighet med de redovisningsregler som antagits av Europeiska kommissionens räkenskapsförare, framförallt ”Redovisningsregel 11 - Finansiella instrument” såsom förklaras i kommissionens arbetsdokument.

2.4.2. Fondens bokslut före konsolidering per den 31 december 2014

Fondens bokslut före konsolidering har sammanställts så att det innehåller transaktioner som inte ingår i fondens bokslut som utarbetats av EIB (se arbetsdokumentet), vilket innebär en skillnad mellan värdet av fondens totala tillgångar i de finansiella rapporter som utarbetats av EIB (2 137 753 047,57 euro) och det totala värdet av fondens tillgångar i fondens bokslut före konsolidering (2 016 490 714,57 euro). Fondens bokslut före konsolidering innehåller eventuella obetalda förfallna skulder plus upplupen ränta på försenade betalningar och andra upplupna kostnader/intäkter³ tills alla återbetalningar till fonden har gjorts. På så sätt kommer det att finnas fullständiga bokslut för fonden vid årets utgång, som sedan ska ingå i EU:s konsoliderade bokslut. Omsättningstillgångarna i fondens bokslut före konsolidering omfattar också en tillfällig fordran från EIB på 22 086 899 euro för återopade garantier som ännu inte betalats plus därtill hörande belopp, där EIB är fordringsägare till Syrien till dess fordran betalats. De kortfristiga skulderna inkluderar en fordran som ska betalas till EIB på 22 846 081 euro för återopade garantier som ännu inte betalats plus därtill hörande belopp.

Garantifonden: Balansräkning före konsolidering

Balansräkningen före konsolidering är den balansräkning som utarbetats för att ingå i EU:s konsoliderade bokslut. De viktigaste punkterna förklaras i noten till balansräkningen.

Balansräkning – Tillgångar

	31 december 2014	31 december 2013
--	------------------	------------------

³ Övriga upplupna kostnader/intäkter inbegriper växelkursskillnader och återbetalningsavgifter till EIB.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	1 499 128 901	1 432 206 953
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 499 128 901	1 432 206 953
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	517 361 813	621 219 474
Finansiella tillgångar som kan säljas	346 281 423	361 614 283
Fordringar	23 147 185	107 502 078
Likvida medel och motsvarigheter till likvida medel	147 933 205	152 103 112
TOTALA TILLGÅNGAR	2 016 490 714	2 053 426 427

Balansräkning – Skulder

	31 december 2014	31 december 2013
MEDEL FRÅN BIDRAGSGIVARNA	1 991 699 974	2 029 113 846
Europeiska kommissionens bidrag	1 067 100 081	1 008 667 787
Reserv för verkligt värde	56 101 855	36 665 074
Ej utdelade vinstmedel	868 498 038	983 780 985
LÅNGFRISTIGA SKULDER	-	-
KORTFRISTIGA SKULDER	24 790 740	24 312 581
Leverantörsskulder	24 790 740	24 312 581
BIDRAGSGIVARES TOTALA RESURSER + SKULDER	2 016 490 714	2 053 426 427

Anmärkningar till balansräkningen:

- ”Kortfristiga fordringar” innehåller lån som har återopats, men ännu inte betalats ut (betalning i januari – mars 2015), plus tillhörande belopp.
- Differensen mellan ”Ej utdelade vinstmedel” i eget kapital jämfört med fondens finansiella ställning i kommissionens arbetsdokument förklaras av successiva återbetalningar till fonden av förpliktelser och straffavgifter.
- ”Kortfristiga skulder” omfattar återopade garantier som ännu inte betalats på balansdagen plus därtill hörande belopp, upplupna återbetalningsavgifter till EIB, EIB:s förvaltningsavgift och revisionsavgifter.

Garantifonden: Resultaträkning före konsolidering

På samma sätt som balansräkningen utarbetas resultaträkningen före konsolidering för att ingå i EU:s konsoliderade bokslut.

	2014	2013
Intäkter från löpande verksamhet	263 355	-
Utgifter från löpande verksamhet	(1 516 968)	(1 671 934)
RESULTAT FRÅN LÖPANDE VERKSAMHET	(1 253 614)	(1 671 934)
Finansiella intäkter	35 209 330	35 234 728
Finansiella kostnader	(149 238 663)	-
FINANSIELLT RESULTAT	(114 029 333)	35 234 728
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	(115 282 947)	35 562 793

Anmärkningar till resultaträkningen

- ”Finansiella kostnader” består av nedskrivningar av övertagna lån kopplade till inställda betalningar (se avsnitt 4.1)

3. BETALNINGAR TILL ELLER UR FONDEN

I detta avsnitt förklaras kapitalrörelser till eller ur fonden.

3.1. Rättslig grund för betalningar till fonden från den allmänna budgeten

Genom rådets förordning 480/2009, som upprättade fonden, möjliggörs en effektivare användning av budgetmedlen genom att det görs avsättningar till fonden utifrån konstaterade utestående garanterade lån. När värdet på utestående skulder ökar, ökar också det bidrag från EU:s budget som behövs för att hålla målbeloppet för fonden.

Måbeloppet är 9 % av beloppet på utestående lån och garanterade lån, inbegripet alla typer av transaktioner (EIB-lån, makroekonomiskt stödlån, Euratomlån) utanför EU. Skillnaden mellan måbeloppet och värdet på fondens nettotillgångar kommer att leda till anslag från budgetpost 01.03.06 "Avsättningar till garantifonden" till fonden eller betalningar från fonden till budgeten om överskott uppstår.

3.2. Betalningar till eller ur den allmänna budgeten under budgetåret

3.2.1. Avsättning till fonden

På grundval av de utestående garanterade transaktionerna per den 31 december 2012 (23 099 miljoner euro) infördes ett belopp på 58,43 miljoner euro under budgetrubrik 01.03.06 "Avsättningar till garantifonden" i inkomstberäkningen i Europeiska unionens allmänna budget för 2014. Beloppet betalades från budgeten till fonden i en transaktion i februari 2014.

3.2.2. Ränta på placeringar av fondens likvida medel

Investeringspolitik

Fondens likvida medel placeras enligt principerna för förvaltning av likvida medel som anges i bilagan till avtalet, i dess ändrade lydelse⁴. 20 % av fondens medel måste följaktligen placeras i kortfristiga investeringar (upp till ett år). Dessa placeringar inbegriper värdepapper med rörlig ränta, oberoende av löptid, och värdepapper med fast ränta med en resterande löptid på högst 1 år, oberoende av den ursprungliga löptiden. För att behålla balansen mellan de olika instrument som ger den nödvändiga likviditeten placeras minst 100 miljoner euro i penningmarknadsinstrument, främst banktillgodohavanden.

Kommissionen och EIB har kommit överens om vilka banker som får ta emot inlåning från fonden. Förteckningen över dessa banker har regelbundet reviderats för att ta hänsyn till ändringar i bankernas kreditvärdighetsbetyg. Samtliga banker har kreditvärdighet från Moody's på minst P1 för kortfristig inlåning eller en motsvarande kreditvärdighet från Standard & Poor's eller Fitch. Placeringar i dessa banker görs enligt regler som borgar för en konkurrenskraftig avkastning och undviker varje koncentration av risk.

Upp till 80 % av fonden kan placeras i en portfölj av obligationer med en återstående löptid på högst 10 år och 6 månader från dagen för utbetalningen. Den genomsnittliga löptiden för samtliga fondtillgångar får inte överstiga fem år. Investeringar i obligationer bör uppfylla vissa kriterier såsom likviditet, kreditbetyg, motparternas berättigande och koncentrationsgränser. För att säkerställa en lämplig riskspridning får det totala belopp som investerats i obligationer per enskild emittent inte överstiga 10 % av portföljens totala nominella belopp.

Resultat

Fonden gav en absolut avkastning på 2,55 % under 2014, vilket översteg referensvärdet med en överavkastning på 0,19 %. Fondens referensvärde är sammansatt av främst iBoxx-index (särskilt indexen

⁴ Ändrat genom tilläggsavtal nr 1 av den 17/23 september 1996, tilläggsavtal nr 2 av den 26 april/8 maj 2002, tilläggsavtal nr 3 av den 25 februari 2008 och tilläggsavtal nr 4 av den 9 november 2010.

Eurozone Sovereign och Collateralized Covered Bond i euro) och Euribid för kortfristiga exponeringar.

Inledande tillväxt och inflationsförväntningarna sjönk under 2014, särskilt i euroområdet. Samtidigt försökte ECB genom åtgärder på det ackommoderande penningpolitikområdet och genom kommunikationsinsatser återupprätta inflationsförväntningarna till målet på under, men nära 2 %. I detta sammanhang sjönk euroreferensräntan och nådde negativa nivåer omkring femårig löptid. Fondens kapitalinvesteringar under 2014 stöddes av minskningen av avkastningen och den motsvarande ökningen av värdet hos värdepapper med fast avkastning i portföljen (se avsnitt 2.4.2 "Verksamhetsresultat" i arbetsdokumentet för närmare uppgifter).

3.2.3. Intäkter från finansiella transaktioner

Räntorna på fondens likvida medel, på värdepapperslån och upplupna intäkter från övertagna lån uppgick år 2014 till 35 209 330 euro, fördelade enligt följande:

Beskrivning:	2014	2013
Ränteintäkter på likvida medel	267 136,21	208 412,77
Ränteintäkter från kortfristig inlåning	266 031,63	205 694,91
Förändring av upplupna räntor på kortfristig inlåning	-2 802,56	-10 794,39.
Ränteintäkter från avistakonton	3 907,14	13 512,25
Ränteintäkter från tillgångar tillgängliga för försäljning	29 274 967,00	31 299 159,53
Ränteintäkter från tillgångar tillgängliga för försäljning	32 894 240,86	36 599 210,68
Förändring av upplupen ränta från tillgångar tillgängliga för försäljning	-2 303 550,35	-2 642 922,24
Över-/underkurs	-1 315 723,51	-2 657 128,91
Intäkter från värdepapperslån	99 651,26	83 827,76
Realisationsvinst på försäljning av finansiella tillgångar	1 162 566,88	1 364 029,81
Upplupna räntor på övertagna lån	4 405 009,00	2 279 297,84
Ränta på fondens investerade tillgångar	35 209 330,35	35 234 727,71

3.2.4. *Intäkter och kostnader från löpande verksamhet*

Resultaten från löpande verksamhet uppgick till -1 253 614 euro, vilket omfattar EIB:s administrativa avgifter på 844 873 euro, övriga verksamhetskostnader på 170 678 euro, externa revisionsarvoden på 39 500 euro, orealiserade växelkursvinster på övertagna lån på 263 355 euro och upplupna återbetalningsavgifter till EIB på 461 918 euro.

4. **FONDENS SKULDER**

Fondens skulder motsvarar fondens samtliga finansiella åtaganden.

4.1. **Inställda betalningar**

- Åberopanden av garantifonden till följd av inställda betalningar.

Till följd av den försämrade situationen i Syrien fattade rådet (utrikes frågor), Europaparlamentet och rådet under 2011 ett antal beslut gentemot landet. Framför allt förbjöd de utbetalningar från EIB i samband med befintliga lånearrangemang och avbröt EIB:s avtal om tekniskt bistånd för Syriens egna projekt i landet. Detta beslut har därefter konsoliderats i rådets beslut 2011/782/Gusp av den 1 december 2011 och rådets förordning (EU) nr 36/2012 av den 18 januari 2012.

Inga nya finansieringstransaktioner har därför genomförts av EIB sedan maj 2011 och alla löpande utbetalningar och allt tekniskt bistånd till den arabiska republiken Syrien har tills vidare ställts in sedan november 2011.

Under senare år har Syrien betalat tillbaka sina lån i tid till banken, men sedan november 2011 har EIB ställts inför försenade återbetalningar på Syriens statliga lån. I enlighet med garantiavtalet mellan EU och EIB har EIB därför tagit EU:s garantifond i anspråk 21 gånger till och med den 31 december 2014 till ett belopp på totalt 165 miljoner euro. De tre andra anspråktagandena (22 miljoner euro) förfaller till betalning första kvartalet 2015.

- Händelser efter rapporteringsdagen

Fram till februari 2015 har fonden tagits i anspråk ytterligare en gång för inställda betalningar i Syrien till ett totalt belopp på 7,9 miljoner euro.

4.2. **Ersättning till EIB**

EIB:s ersättning består av administrativa avgifter och återbetalningsavgifter. De administrativa avgifterna täcker fondens förvaltning. Återbetalningsavgifterna täcker EIB:s insatser för att fordringarna ska återbetalas efter inställda betalningar som täcks av EU-garantin för EIB:s finansieringstransaktioner utanför unionen.

Administrativa avgifter

I ett andra tilläggsavtal till det avtal som undertecknades den 26 april och den 8 maj 2002 anges att bankens ersättning ska beräknas genom tillämpning av gradvis avtagande årliga avgifter för varje del av fondens tillgångar. Denna ersättning ska beräknas utifrån fondens genomsnittliga årliga tillgångar.

Ersättningen till banken för räkenskapsåret 2014 fastställdes till 844 873 euro, som förts in i resultaträkningen och bokförts som upplupna och förutbetalda kostnader bland skulderna i balansräkningen.

Återbetalningsavgifterna till EIB beräknas på grundval av det befintliga återbetalningsavtal som undertecknades mellan kommissionen och Europeiska investeringsbanken i juli 2014. I slutet av 2014 uppgick det upplupna beloppet för återbetalningsavgifterna till 1 060 285 euro.